

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Örnköldsviks
Gymnasium Delta, barn- och fritidsprogrammet i
Örnköldsviks kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Örnsköldsviks Gymnasium Delta, barn- och fritidsprogrammet avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de ämnesplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Örnsköldsviks Gymnasium Delta i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och utvärdera att ett strategiskt jämställdhetsarbete bedrivs vid skolenheten i syfte att motverka traditionella könsmönster och för att försäkra sig om att alla elever oavsett könstillhörighet får samma förutsättningar.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna utveckla undervisningen så att den stimulerar och utmanar även elever som har nått långt i sin kunskapsutveckling.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver under rektors ledning utveckla ett gemensamt förhållningssätt med ändamålsenliga åtgärder för att upprätthålla studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i hög utsträckning

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **8 augusti 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till

skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se . Hänvisa till

Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:5252) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa och elever samt av inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn skapar en god grund för utvecklingen av undervisningen genom att regelbundet följa upp och analysera programmets kunskapsresultat och till viss del även hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Uppföljningen av kunskapsresultat omfattar analyser av examensgrad och kursbetyg för att identifiera trender och utvecklingsområden. Resultaten granskas exempelvis utifrån kön, elevernas språkbakgrund och utvecklingen över tid. Rektorn får sin bild av programmets utvecklingsbehov via samtal med lärare och tät samverkan med elevhälsoteamet för att identifiera behov av insatser på såväl individ- som gruppnivå. Även om rektorn inte besöker lektioner ofta så deltar rektorn i olika mötesforum med lärare och elevhälsa för att få en helhetsbild avseende vilka styrkor och utmaningar som finns. På så sätt kopplas resultaten ihop med undervisningens genomförande och lärarnas förutsättningar. Elevernas arbetsplatsförlagda lärande (APL) följs upp under APL-perioderna genom de tre-partssamtal som genomförs mellan elev, handledare och lärare.

Värdegrundsfrågor är tydligt integrerade i många av programmets karaktärsämneskurser och utgör en naturlig del i undervisningen. Rektorn följer inte specifikt upp det värdegrundsarbete som pågår i undervisningen,

men uppföljningen av värdegrundsarbetet genomförs och utvärderas i samband med arbetet med planen mot diskriminering och kränkande behandling. Där framgår vilka olika fokusområden och aktiviteter som ska genomföras övergripande för att integrera värdegrundsarbetet i hela verksamheten.

Slutsatserna av de analyser som görs av rektorn tillsammans med lärarna och elevhälsans personal påverkar rektorns beslut om vilka insatser som ska vidtas för att utveckla verksamheten och hur resurserna ska fördelas. På barn- och fritidsprogrammet har utvecklingsbehov identifierats, bland annat att öka elevernas motivation och närvaro. För att möta dessa utmaningar genomgår arbetslaget en kompetensutvecklingsinsats med fokus på metakognitivt lärande. Genom att lära eleverna att reflektera över sin egen roll i lärandet förväntas deras motivation och närvaro öka. Insatsen är pågående och lärarna kan se att det ger en positiv effekt. Rektorn fördelar lärarresurserna lika efter skolans klasser medan elevhälsans insatser fördelas efter behov. Barn- och fritidsprogrammet får något mer resurs för specialpedagog och speciallärare än övriga program på skolenheten, eftersom behovet där är större.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag, men förhållningssätten avseende exempelvis hantering av mobiltelefoner är inte förankrade hos alla lärare. Rektorn har skapat en väl fungerande organisation för att lärarna ska kunna samverka med varandra i olika konstellationer, exempelvis i arbetslag, ämneslag, arbetsplatsträffar och i elevhälsoträffar. Under arbetslagsträffarna används delar av tiden för kollegialt lärande som utgår från beslutade utvecklingsområden och nu omfattar kompetensutvecklingen inom metakognitivt tänkande.

Det finns tydliga arbets- och förhållningssätt när det gäller flera delar av verksamheten, till exempel frånvarohantering och hantering av frågor som rör APL. Förhållningssättet när det gäller hantering av mobiltelefoner i undervisningen visar sig dock inte vara implementerat hos alla lärare. Inom skolenheten och på barn- och fritidsprogrammet är samtliga undervisande lärare behöriga och legitimerade och har lång lärarerfarenhet. Personalomsättningen är låg. Det gäller även personalen inom elevhälsan

som även de har lång erfarenhet av arbetet på programmet. Det finns rutiner för att introducera ny personal.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn ger begränsad ledning och styrning kring frågor som rör skolenhetens jämställdhetsarbete. Inom ramen för skolenhetens systematiska kvalitetsarbete följer rektorn upp kunskapsresultaten ur ett könsperspektiv. Jämförelsen mellan mäns och kvinnors kunskapsresultat visar att kvinnor tenderar att uppnå högre betyg i de olika kurserna, samtidigt som en något större andel av kvinnorna inte når lägst betyget E. Rektorns uppföljning visar i övrigt endast marginella skillnader i kunskapsresultat mellan könen. Av Skolinspektionens enkät framgår att skillnaden mellan mäns och kvinnors skattning av studiero är stor, där kvinnornas upplevelse är mycket lägre än männens. Någon djupare analys av de skillnader som har identifierats har dock inte gjorts.

Jämställdhetsfrågor ingår i många av programmets kurser men på övergripande nivå följer inte rektorn upp och analyserar hur dessa frågor behandlas i undervisningen.

I intervjuer med elever framgår en varierad bild av huruvida jämställdhetsfrågor lyfts i undervisningen. I någon grupp säger de att de saknar sådana diskussioner i klassrummet medan en annan grupp säger att de pratar mycket om jämställdhet, exempelvis diskuteras frågor om könsroller i förskolan och hur man reagerar och agerar i förskolan om en kille vill klä sig som en prinsessa. Lärarna strävar efter att ge alla elever lika mycket utrymme i klassrummet och de använder exempelvis könsneutrala termer som "partner" i stället för pojkvän respektive flickvän. Inom studie- och yrkesvägledningen tas frågor upp som rör könsmönster i yrkesval. Frågor om jämställdhet och likabehandling tas också upp inom sexualundervisningen i naturkunskap, men det är inget som drivs av rektorn och det diskuteras inte på medarbetarsamtal. Lärarna lyfter jämställdhetsfrågor i undervisningen och på klasstid, men det finns inte någon framtagen systematik i det arbetet inom skolenheten.

Skolinspektionens enkät bekräftar bilden då den undervisande personalen har skattat jämställdhetsarbetet förhållandevis lågt i jämförelse med såväl Örnsköldsviks gymnasieskola övergripande som med samtliga deltagande skolenheter i riket.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och utvärdera att ett strategiskt jämställdhetsarbete bedrivs vid skolenheten i syfte att motverka traditionella könsmonster och för att försäkra sig om att alla elever oavsett könstillhörighet får samma förutsättningar.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det visserligen bedrivs ett visst jämställdhetsarbete inom programmet men rektorn styr och leder endast i begränsad omfattning planering och utvärdering av arbetet. Ett strategiskt jämställdhetsarbete är nödvändigt för att motverka traditionella könsmonster och skapa lika förutsättningar för alla elever, oavsett könstillhörighet. Rektorn ansvarar för att detta arbete bedrivs systematiskt och följs upp regelbundet för att garantera att ingen elev begränsas av stereotypa förväntningar.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med personal och elever arbetar för att skaffa sig en bild av hur män och kvinnor bemöts och bedöms på skolan. Det kan handla dels om att analysera såväl kunskaps- som trygghetsresultat ur ett könsperspektiv, dels ta reda på och analysera hur jämställdhetsfrågor behandlas i undervisningen i olika klasser. Detta för att ha en god grund för ett strategiskt jämställdhetsarbete. Det finns ingen motsättning mellan att bemöta alla elever som individer och att tänka på kön som en analyskategori för att få syn på övergripande mönster. Det är ett måste för att kunna arbeta med skolans jämställdhetsuppdrag.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa och elever, vid observationer samt av inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är i hög grad varierad och strukturerad. Lärarna är tydliga med vad som ska hända under lektionerna, både genom att berätta om det och genom att visa på whiteboard eller skärm vad lektionen ska innehålla. Lärarna introducerar och förmedlar i flera fall vad som är syftet med lektionen, även om det varierar mellan lärare hur det görs. Många är också tydliga med vad som krävs för de olika betygsstegen och eleverna kan följa sin egen kunskapsutveckling i ett digitalt uppföljningssystem. Eleverna uttrycker att lärarnas förmåga att använda systemet för dokumentation varierar, men de får alltid en notis om det finns risk för ett F. De får även alltid information om hur de ligger till i sina olika kurser om de efterfrågar det.

Det finns ett tydligt sammanhang och logiskt flöde i lektionerna. Det skapar lärarna genom att variera lektionernas upplägg på ett genomtänkt sätt utifrån ämne, lektionernas innehåll och längd. Lektionerna innehåller olika typer av arbetssätt och varierade metoder, som exempelvis lärarledda genomgångar med påföljande arbete med uppgifter, oftast enskilt men också ibland i par eller i grupp. Många lektioner innehåller en blandning mellan teoretiska och praktiska inslag, vilket eleverna uttrycker sig

uppskattande om. Det är också vanligt att undervisningen varieras med olika inslag, som exempelvis olika typer av diskussioner eller frågesporter kopplade till lektionsinnehållet.

Lärarna stödjer aktivt eleverna i deras arbete genom att uppmärksamma att de kommer igång och säkerställa att de förstår vad som ska göras. Lärarna går runt i klassrummet, svarar på frågor och hjälper till när ytterligare instruktioner och förklaringar behövs. Lärarna kan också förtydliga vissa begrepp för att ge eleverna en förförståelse för det som ska avhandlas under lektionen. Lektionerna avslutas vanligen med att läraren meddelar att lektionen är slut och berömmar eleverna för ett gott arbete. Eleverna samlar ihop sitt material och lämnar klassrummet. I vissa fall gör läraren en snabb kontroll av elevernas förståelse av lektionsinnehållet, exempelvis genom en anonym digital övning eller genom korta frågor som kräver snabba svar.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Eleverna ges möjlighet att påverka undervisningens innehåll och arbetssätt inom vissa ramar. Det kan exempelvis handla om att eleverna får vara delaktiga i att välja vilken typ av livsrelaterat hälsoproblem som de vill fördjupa sig i och skapa ett hälsofall utifrån. Eleverna får också vara med och formulera frågor kring sina respektive arbetsområden som därefter används av läraren vid avslutande frågestund. Under en gemensam klasstid förväntas eleverna att gemensamt resonera sig fram till lösningar på frågor som rör deras kommande studentfirande.

Undervisningen är utformad så att eleverna får möjlighet att reflektera över sitt eget lärande. Exempelvis får eleverna i början av läsåret skriva ett brev till sina lärare för att där beskriva sig själva, hur de lär sig bäst och hur de vill visa sina kunskaper. Lärarna är lyhörda för elevernas synpunkter och eleverna får ibland svara på enkäter för att lärarna vill fånga elevernas åsikter om de olika arbetsområdena och om det är något som är svårt. Elever kan dessutom i vissa fall påverka vilken redovisningsform de vill ha.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar för att stärka elevernas självförtroende och motivation. Det gör lärarna genom att anpassa övningar och exempel till elevernas intressen samt ge positiv återkoppling. Motivation är ett identifierat

utvecklingsområde inom programmet och lärarna har under ett par terminer arbetat för att få verktyg att motivera eleverna. Specialpedagogen är aktiv och bollar idéer med lärarna för att hitta sätt att möta elevernas skilda förutsättningar och behov. Barn- och fritidsprogrammet har traditionellt haft lågt söktryck och en del elever har inte haft programmet som sitt förstahandsval. Detta har påverkat motivationen hos vissa elever och andra elever har inte haft de bästa förutsättningarna att klara av utbildningen. Det har fått till följd att undervisningen har anpassats till elever som behöver mer stöd, vilket utbildningen har lyckats bra med, då eleverna i hög grad lämnar utbildningen med gymnasieexamen.

Det varierar dock huruvida lärarna anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt så att den stimulerar och utmanar alla elever. Det finns elever som har kommit längre i sin kunskapsutveckling och som saknar extra utmaningar. Några elever ger uttryck för att det finns lärare som gärna håller undervisningen på en E-nivå och inte utmanar eleverna att nå ett högre betyg, medan andra elever betonar att lärarna är mycket engagerade och gör lektionerna intressanta. En del elever upplever att många lärare är duktiga på att uppmuntra och berömma, medan andra lärare är mer konkreta i sin återkoppling och visar hur eleverna kan arbeta vidare för att nå högre betyg. Det finns ibland extrauppgifter att jobba vidare med, men det är ovanligt. Vanligtvis arbetar eleverna med samma uppgifter och de som blir klara först får ofta vänta in sina klasskamrater innan nya uppgifter introduceras. Dessa elever förväntas själva avgöra om de vill utmana sig ytterligare, men flera uttrycker en önskan om att få tydligare uppmaningar och högre förväntningar från lärarna.

Lärarna beskriver att undervisningen ofta fokuserar på att säkerställa att alla elever når minst betyget E. Detta gör det svårt att hinna stimulera de elever som strävar efter högre betyg. I arbetslaget och inom elevhälsan är detta en återkommande fråga som diskuteras, med målet att hitta bättre sätt att möta dessa elevers behov.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med lärarna utveckla undervisningen så att den stimulerar och utmanar även elever som har nått långt i sin kunskapsutveckling.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärarna visserligen gör många anpassningar i undervisningen och till stor del möter elevers olika förutsättningar och behov, men det finns elever som inte blir stimulerade och utmanade att nå än längre i sin kunskapsutveckling. Bristen på utmaningar i undervisningen riskerar att få till följd att eleverna tappar intresset för utbildningen och att de inte får möjligheten att nå sin fulla potential.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn och lärarna att utveckla arbetet med anpassning av undervisningen även till de elever som har nått längre i sin kunskapsutveckling och behöver mer stimulans och utmaningar. Det är av betydelse att alla elever kan arbeta med uppgifter utifrån sin nivå och att det finns extra uppgifter för elever som snabbt blir klara. Det är också viktigt att dessa är av fördjupande karaktär, snarare än upprepande. Lärare behöver uttrycka höga förväntningar på elevers förmåga och inte bemöta eleverna utifrån en generaliserad syn på elevgruppen och dess kunskapsnivå eller förmåga att ta ansvar för sitt eget lärande. Lärarna behöver också ge elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling ledning och återkoppling så att de uppmuntras att komma vidare och prestera på högre nivå. Det är viktigt att elever som uppfattas som självgående inte lämnas ensamma i sin kunskapsinhämtning.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa, elever, vid observationer, av inkommen dokumentation samt av offentlig statistik.

Arbetet för trygghet

Det finns ett medvetet arbete vid skolenheten och programmet för att skapa trygghet. Arbetet bygger på att rektorn via elevenkäter tar reda på elevernas upplevelse av trygghet samt på skolsköterskans elevhälsosamtal där det ställs frågor kring trygghet och trivsel. Sådana frågor ställs också alltid i utvecklingssamtalen. En analys visar att de flesta elever på barn- och fritidsprogrammet känner sig trygga på programmet och i skolan. Dock finns det vissa platser, som duscharna i idrottshuset och vissa toaletter, som kan upplevas som otrygga. Analysen visar också att ett hårt språkbruk bland en mindre grupp elever också kan bidra till en viss otrygghet, något som rektorn ser behov av att arbeta med. Skolan har som strategi att vuxna ska röra sig naturligt i skolmiljön och finnas till hands för att hantera eventuella problem och konflikter som uppstår.

Inför elevernas arbetsplatsförlagda perioder, då en del elever kan känna oro, har skolan anordnat handledarträffar. Vid dessa träffar får eleverna möta sina handledare, fika tillsammans och få användbar information. Under APL-perioderna är lärarna tillgängliga för både elever och handledare via telefon eller Teams, vilket bidrar till elevernas trygghet.

Andra förebyggande och trygghetsskapande insatser är att år 1-elever börjar sin första skoldag utan att de äldre eleverna är där. Det ger eleverna möjlighet att bekanta sig med varandra, med personalen och med skolbyggnaden. Under den första veckan arbetar de sedan med olika

gruppstärkande aktiviteter för att elever och lärare ska få tid att lära känna varandra. Det har bidragit till att en kamratlig och trevlig atmosfär har växt fram vid skolan.

Arbetet för studiero

Personalen bedriver på flera sätt ett samlat arbete för att skapa studiero men det saknas i vissa delar en samsyn och gemensamma förhållningssätt i arbetet. Ett av de identifierade utvecklingsområdena på programmet är just att skapa en högre grad av studiero. Lärarna arbetar kontinuerligt för att upprätthålla en god studiero, men upplever att det är besvärligare i vissa årskullar och det kan bli både stökigt och pratigt. Rektorn och lärarna har haft enskilda samtal med vissa elever som utmärkt sig, för att komma åt problemet. Arbetet med metakognitivt lärande är en del av insatserna för att skapa en bättre lärmiljö.

Det finns en otydlighet och skillnader i tillämpning av regler, exempelvis kring användningen av mobiltelefoner i klassrummet. Det är olika mellan lektioner och lärare, om läraren tillhör programmets arbetslag eller inte. Ibland har de överenskommelser som gjorts inom arbetslaget inte nått fram till de lärare som inte hör till arbetslaget. Eleverna upplever att det skiljer sig mellan lärarna hur de hanterar stök i klassrummet. På en del lektioner är det lugnt och på andra är det kaos, säger eleverna. Vissa lärare är mycket noggranna med att samla in mobiler i början av lektionen, medan andra inte gör det, trots att det är en gemensam överenskommelse.

I år 1 har lärarna styrt upp arbetet med fler gemensamma överenskommelser om fasta placeringar, lärarstyrda gruppindelningar, insamling av mobiler och tydliga krav på arbetsro i klassrummet, vilket har gett positiv effekt där. I år 2 och 3 har några elever motsatt sig de gemensamma överenskommelserna om insamling av mobiler, vilket har lett till att mycket av lektionstiden går åt till diskussioner om detta. Trots att lärarna och rektorn har förklarat syftet med regeln och försökt skapa förståelse för vikten av studiero har effekten varit begränsad. Rektorn överväger nu andra sätt att hantera mobilproblematiken. Den kompetensutvecklingsinsats inom metakognitivt lärande som pågår har gett vissa positiva effekter när det gäller elevernas motivation och därmed också skapat en högre grad av studiero.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver under rektors ledning utveckla ett gemensamt förhållningssätt med ändamålsenliga åtgärder för att upprätthålla studiero i klassrummet.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det visserligen pågår ett arbete för att skapa studiero, men att lärare har olika förhållningssätt i arbetet med att upprätthålla studiero i klassrummet, framför allt när det gäller hanteringen av mobiltelefoner. Bristen på tydlighet och samstämmighet i förhållningssätt riskerar att störa den verksamhet som pågår och skapa onödiga diskussioner mellan lärare och elever med påföljd att studieron blir lidande och viktig undervisningstid går förlorad.

Skolinspektionens erfarenheter från tidigare granskningar är att olika lärare har olika förmåga att vara tydliga ledare i klassrummet och att om alla lärare efterlever de gemensamt fattade besluten så underlättar det för de lärare som har svårare att skapa och upprätthålla studiero.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, tillsammans med rektorn, diskuterar och kommer överens om gemensamma strategier och förhållningssätt kring studiero. Det är viktigt att även eleverna får möjlighet att delta när strategierna tas fram och att de också kan vara med och utvärdera dem. Det handlar då om att ta fram gemensamt förhållningssätt kring användandet av mobiler, kring hantering av störande inslag i klassrummet och hur lärarna ska agera vid ordningsproblem eller hur de ska bemöta utåtagerande elever. Rektorn behöver vidare stödja arbetet och försäkra sig om att de gemensamma överenskommelserna följs av alla lärare.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 22-25 a §§ skollagen

8 kap. 2-3 och 3 f §§ gymnasieförordningen

Gy11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i hög utsträckning. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa samt av inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns analys av betygen

Rektorn följer systematiskt upp och analyserar lärarnas betygssättning ur ett likvärdighetsperspektiv. Analysen omfattar jämförelser av olika kursbetyg, eventuella könsskillnader samt hur betygsfördelningen ser ut från nivå F till A. Jämförelser görs också mellan nationella provresultat och de betyg som sätts. Rektorn har inte identifierat några markanta avvikelser i lärarnas betygssättning och ingen kurs sticker ut i statistiken. Det finns också en stark korrelation mellan resultat på nationella prov och elevernas betyg. Samtliga lärare är erfarna och legitimerade och har lång erfarenhet av betygssättning, vilket i sig borgar för att lärarna är väl insatta i de betygskriterier som betygssättningen ska utgå ifrån.

Kvalitetssäkring av betyg

Rektorn avsätter tid i ämneslagen för regelbundna diskussioner om bedömning och betygssättning i syfte att försäkra sig om att lärarna gör likvärdiga bedömningar. Rektorn deltar inte själv aktivt i de diskussionerna, då hen har stort förtroende för lärarnas bedömarkompetens. I de kurser där nationella prov genomförs finns tydliga rutiner för sambedömning även med lärare från andra skolenheter på skolan. I svenska är det vanligt att lärarna rättar varandras prov eller att proven är anonymiserade och rättas innan läraren vet vem som har skrivit provet. Lärarna arbetar också i projekt över ämnesgränserna, där de kan diskutera betyg och bedömning med lärare i andra ämnen. Ämneslaget i engelska arbetar gemensamt för att

kalibrera sina bedömningar. Bedömningen av elevernas insatser under det arbetsplatsförlagda lärandet sker alltid i samråd med handledare och yrkeslärare. För lärare som är ensamma i sitt ämne finns ett etablerat samarbete med en annan skola för att möjliggöra sambedömning och utbyte av erfarenheter.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av undervisningsrådet Veronica Bonivart Säfström.

I handläggningen av ärendet har även undervisningsrådet Agnetha Burström (föredragande) och utredaren Eva Ahlman medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer.
- Tre gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad,

varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i betygssättningen? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 5–7 november, 2024. Besöket genomfördes av utredaren Eva Ahlman och undervisningsrådet Agnetha Burström. Skolenheten leds av en rektor som ansvarar för naturvetenskapsprogrammet och barn- och fritidsprogrammet. Denna kvalitetsgranskning omfattar barn- och fritidsprogrammet, som har cirka 80 elever. Örnsköldsviks gymnasium bedriver verksamhet i två skolor, Parkskolan och Nolaskolan. Barn- och fritidsprogrammet har sin verksamhet i Nolaskolan.